İmam Nevevi'ye Yöneltilen Bir İftirânın Beyânı ve Reddi

İMÂM NEVEVÎ RAHİMEHULLAH'IN PEYGAMBERİMİZİN BİR SÖZÜ İÇİN

"BU RASÛLULLAH'IN HATALI BİR İCTİHADIDIR."

DEDİĞİNE DÂİR İDDİANIN YALAN OLDUĞU

بسم الله والحمد لله، والصلاة والسلام على رسول الله، وعلى آله وصحبه ومن والاه، أما بعد

Katıldığımız bir mecliste, meclis sahibi hoca (!) Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in "Benim de babam senin de baban cehennemdedir." buyruğu hakkında İmâm Nevevî rahimehullah'ın Müslim'deki bu hadîsi şerh ederken "Bu Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hatalı bir ictihadıdır." dediğini nakletti. Kendisine yapılan itiraz üzerine ısrarla bunu ben değil Nevevî söylüyor, dedi. Nevevî'nin böyle birşey demediği ifade edildiğinde de tablet bilgisayarım burda olsaydı açar gösterirdim şeklinde iddiasını sürdürdü. Evet Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ictihâd edip etmediği, usûlîler arasında konuşulmuş tartışılmıştır. Ancak onun bir hata üzere kaldığını, Yüce Allah tarafından uyarılmadığını ve bu ictihâd hatalarının dîn olarak ümmete mîrâs kaldığını -Nevevî şöyle dursun- herhangi bir müslüman bile söylememiştir.

Şimdi Sahîh-i Müslim'in Şerhinde Nevevî rahmetullahi aleyh'in neler dediğine bakalım.

SAHÎH-İ MÜSLİMDEKİ HADÎS VE BAŞLIĞI

بَاب بَيَانِ أَنَّ مَنْ مَاتَ عَلَى الْكُفْرِ فَهُوَ فِي النَّارِ وَلَا تَنَالُهُ شَفَاعَةٌ وَلَا تَنْفَعُهُ قَرَابَةُ الْمُقَرَّبِينَ

عَنْ أَنَسٍ قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ أَيْنَ أَبِي قَالَ فِي النَّارِ فَلَمَّا قَفَّى دَعَاهُ فَقَالَ إِنَّ أَبِي وَأَبَاكَ فِي النَّارِ

TERCEMESİ

Küfür Üzere Ölenin Cehennemde Olduğunun Ona Şefaatin Ulaşamayacağının ve Allah'a Yakın Kulların Akrabalığının Ona Fayda Sağlamayacağının Beyânı Bâbı

Bize Ebû Bekr b. Ebî Şeybe tahdîs etti ve dedi ki: Bize Affân tahdîs etti ve dedi ki: Bize Hammâd b. Seleme, Sâbit'ten rivâyet ederek, o da Enes'den rivâyet ederek şöyle tahdîs etti:

Bir adam: Yâ Rasûlallah! Babam nerededir? dedi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: Cehennemdedir, buyurdu. Adam arkasını dönüp gidince, onu çağırdı ve şöyle buyurdu: Muhakkak ki benim babam da senin baban da cehennemdedir."

İMÂM NEVEVÎ RAHİMEHULLAH'IN AÇIKLAMALARI

هِيف (رِانلا يف َكابَأو يبَأ نِإ : َلاق ُهاعَد ىَفَق اَمَلَف ، رِانلا يف : َلاق ؟ يبَأ نَيْأ ِهّللا َلوسَر اَي : َلاق ُلُجَرلا َنَأ) : ُلُوقَي هِيَلَع ْتَنَك اَم ىَلَع ِةَرْتَفلا يف َتاَم ْنَم ّنَأ َنيِبَّرَقُمْلا ُةَباَرَق ُهَعَف ْنَت اَلَو ، رِانلا يف َوُهَف ِرْفُكْلا ىَلَع َتاَم ْنَم ّنَأ ُةَوْعَد ْمُهْتَغَلَب ْدَق ْتَنَك ِءاَلُؤَه ّنِإَف ، ِةَوْعَّدلا ِغوُلُب َلْبَق ٌةَذْخاَؤُم اَذه َسْيَلَو ، رِانلا ِلْهَأ ْنِم َوُهَف ِنَاثْوَألا ِةَداَبِع ْنِم ُبَرَعْلا َكابَأو يبَأ ّنِإ) : - َمّلَسَو ِهْيَلَع ُهّللا ىّلَص - ُلُوقَي َوَو . ْمِهْيَلَع ُهَمالَسَو ىَلَعَت ِهّللا ُتاَولَص ِءاَيبْنَألا َنِم ِرْيَغ َمَيه َارْبِإ أفِرَصْنُم ُهافَق ىّلَو (ىَفَق) ىَنْعَمَو ِةَبيِصُمْلا يف ِكاَرتْشِالا ِةَيِلْسَّتلل ِةَرْشَعْلا ِنْسُحْ ِنم َوُه (رِانلا يف

TERCEMESİ

Bu hadîste küfür üzere ölenin cehennemde olduğu ve Allah'a yakın kulların akrabası olmasının ona bir fayda sağlamayacağı bildirilmiştir. Yine bu hadîste, fetret döneminde ölen ve putlara ibâdet eden Arapların hâli üzere olanların cehennem ehlinden oldukları bildirilmektedir. Bu, davetin ulaşmasından önce muâheze etmek/sorumlu tutmak değildir. Çünkü onlara İbrâhîm ve ondan başka nebîlerin davetleri ulaşmıştı. -salavâtulâhi teâlâ ve selâmuhu aleyhim-

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in: "Muhakkak ki benim babam da senin baban da cehennemdedir." sözü, musîbetteki müşterekliği zikrederek teselli etme türünde güzel bir davranış örneğidir.

Hadîsteki (ىَفَق) kelimesinin anlamı: Kafasını çevirerek dönüp gitti, demektir.

Nevevî'nin bu hadîs ile ilgili açıklamaları işte budur! Şimdi, ey Allah'ın dîni hakkında basîretsizce söz söyleyen kişi! Nerede iddia ettiğin "Bu Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hatalı bir ictihadıdır."

sözü! Nevevî gibi bir imâmın şeref ve haysiyyetine yönelik bu iftirâ seni korkutsun! Tevbe et ve bilmediğin konularda konuşmak hususunda ibret al!

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin anne babasının durumunun incelenmesi şöyle bir kenarda kalsın. Söz konusu mecliste Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'den ümmete kalmış onun mübârek bir sözü için "bu onun hatalı bir ictihâdıdır." denilmiştir. Bu, müslüman bir kişinin sabır gösteremeyeceği korkunç bir hezeyandır. Bunu İmam Nevevî demiştir, demek de Nevevî'ye iftirâdır. Allah'ın Rasûlü Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sözlerinin, böyle bir değerlendirilmeye tâbi tutulacağına inanmak îmânî açıdan oldukça problemli bir durumdur. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in dışında bütün dîn imâmlarının sözleri ve görüşleri değerlendirmeye tâbi tutulup onlar hakkında "bu hatalı bir ictihaddır veya bu isabetli bir ictihaddır" denilebilir. Ancak Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ister i'tikâdî, ister amelî bir hüküm içersin hiçbir sözü hakkında bu değerlendirme yapılamaz. Bilakis, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem herhangi bir hususta hata etmişse Yüce Allah mutlaka onu düzeltmiştir ve bu ümmete hiçbir hata ve yanlış dîn olarak mîrâs kalmamıştır, denilir.

Yaşanan bu kıssanın bütün kardeşlerime bir ibret olmasını dilerim.

Kardeşiniz

Hüseyin Cinisli

28 Muharrem 1435

1 Aralık 2013